

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 3.000.000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 3.500.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 4.000.000 Mk.
Zagranicą 7.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 150.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajnie gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 55 (7684)

Czwartek, dnia 6 Marca 1924 r

Rok XXII

Węgiel Cement

Górnośląski z kopalń Księcia
na PSZCZYŃIE
po cenach kopalnianych plus 10%
prowizji
na weksle 1½—2 miesięczne.

najlepszy w POLSCE
z pieców rotacyjnych fabryki
RUDNIKI
po cenie fabrycznej za gotówkę i na
weksle 2—3 miesięczne.

Poleca:

Kaliska Spółka Opałowa

Kazimierzowska 1
telefon 92.

List z Górnego Śląska.

(Od własnego korespondenta).

Katowice, w marcu.

Mniejszość niemiecka na Śląsku polskim dotąd czuje i zachowuje się tutaj całkiem tak jak gdyby województwo śląskie dotąd stanowiło część ich ukochanego „Vaterlandu” niemieckiego. Niedaleko jak wczoraj w pewnym lokalu w Katowicach słyszałem z ust pewnego importera Niemca, Badeńczyka słowo pod adresem polskiego oficera rezerwy w rodzaju „Pollacke” i t. p. epitetów, jakimi lubiali się sławniej posługiwać podoficerowie armii pruskiej w odniesieniu się do rekrutów polskich. Coś podobnego tylko na Śląsku polskim zdarzyć się może, bo cóżby się stało z owym Polakiem, któryby w publicznym lokalu, dajmy nato w Berlinie lub w Bytomiu ośmielił się wyzywać naród niemiecki od „szwabów”, „germanów” i t. p.?

Ze Niemcy tutejsi pod względem politycznym (nie wspominając już o narodowym!) kiełkówek przyznają się szczerze do państwowości polskiej i staną się dobrymi obywatelami państwa polskiego, nigdy nie wierzyłem, ani nie wierzę. Inna jest rzecz, że siłą rzeczy, dzięki wychowaniu i otoczeniu polskiemu z czasem może już najbliższa generacja będzie polska, tak, jak jej lepszej i prawdziwej życzyć sobie nie można. Ale pruska, niemiecka racja stanu wymaga aby tutaj, na przastarej ziemi polskiej którą Niemcy dotąd oficjalnie uważają za kraj rdzennie niemiecki (znane zastrzeżenie rządu parlamentów niemieckiego i pruskiego podczas ratyfikacji układu genewskiego w sprawie podziału Górnego Śląska!) — owa niemiecka racja stanu wymaga, dalszego kontynuowania propagandy w tym kierunku, że przyznana Polsce część Górnego Śląska jest krajem niemieckim i jako taki kiedyś znowu dostanie się pod panowanie niemieckie.

Propaganda niemiecka, działająca w tym kierunku i bardzo sprytnie prowadzona, może się szczerze pewnym „sukcesem”, gdyż jej robota destrukcyjna rzeczywiście nie pozostała bez skutków. Najlepszym dowodem tego jest — jak wyżej zaznaczyłem — wprost prowokacyjne zachowanie się nie tylko Niemców tutejszych ale i obcych z takiej na przykład Badenji, Berlina, Hamburga, Saksonji, i Bawarii, grasujących na Śląsku polskim gdzie zatrudnieni są na dobrze płatnych stanowiskach u swych bogatych „landsmanów” z wielkiego przemysłu śląskiego i nieraz bezkarnie wyzywają Polskę i Polaków od „Pollacken” i t. p. Niemiecki „Volksbund”, którego rozwiązaniu dotąd darem-

nie domaga się od władz Tow. Ochrony Kresów Zachodnich i inne związki patriotyczne, stanowią główną ostoję tej propagandy antypolskiej. Takie organa hakatystyczne, jak oślawiona „Katowitzer Ztg” i może nawet przewyższająca ją w zjadliwości królewsko-hucki — niby katolicki „Oberschlesischer Kurier”, wysilają się wprost aby Polskę, naród polski i wogóle wszystko co jest polskiem spodić przy każdej sposobności. Taka „Katowiczerka” („Katow. Ztg”), donosząc niedawno o wspaniałym wyniku zbiur i na rzecz Tow. Ochrony Kresów Zachodnich w Poznaniu, z „złem ukrytym rozdrażnieniem” pisała, że w Polsce wielu ludziom widocznie za dobrze się jeszcze powodzi, jeśli na takie niby „całkiem niepraktyczne” cele mają tyle pieniędzy. Organ hakatystyczny zapomniał jednakże, że popierał rzeczywiście nieproduktywną politykę b. kanclerza niemieckiego d-ra Cuna (który zbiegł do Ameryki), wzywającego naród do zbierania składek dla robotników i urzędników w zagłębiu Ruhry, aby nie pracowali i nie „pomagali” Francuzom. I ze Śląska polskiego, dzięki propagandzie tutejszej prasy niemieckiej, wiele miliardów całkiem produktywnie wyrzucono na bruk, wysyłano do Westfalii dla różnych nierobistów. A skutek straszny dewaluacja marki niemieckiej, która spadła daleko niżej rubla sowieckiego, zwycięstwo Francji i ostateczne nowe upokorzenie Niemiec które obecnie, pod kanclerstwem Marksa starają się naprawić ciężkie błędy, popełnione przez rządy poprzednie.

Na szczęście i nasze władze polskie, dotąd tak tolerancyjne wobec wybryków niemieckich w Polsce, zwłaszcza zaś na Śląsku polskim, nie śpią i w ostatnich czasach zabrały się energicznie do walki z rozwijającą się hydrą teutońską. Jedno z wrocławskich pism codziennych ogłosiło fałszywą, jedynie na wzburzenie umysłów obliczoną pogłoskę, jakoby Liga Narodów zdecydowała, iż Polska musi oddać Niemcom pewną część Górnego Śląska z miastem Król. Huta a prawdopodobnie także i Katowicami. Skorzystali z tego Niemcy na Śląsku polskim zamieszkali, którzy migiem rozpowszechnili tę alarmującą pogłoskę, siejąc niepokój wśród mniej uświadomionych warstw ludności z jednej a studnie nadzieje wśród ludności niemieckiej z drugiej strony. Wresztowano na szczęście kilku szerzycieli owych bałutnych wieści, których na kilkotygodniowe kary więzienne. Skutek jest ten, że pogłoski usiały i ludność obecnie zażywa spokoju, tem więcej, że ustabilizowała się marka polska ceny idą w dół i życie staje się coraz znośniejsze.

Opisując stosunki polsko-niemieckie na Śląsku polskim, nie mogę pominąć faktu, że wszystkie pisma niemieckie, zwłaszcza (oczy-

Lekarz Dentysta
W. ZYNGER
przyjmuje od godz. 9-7 wieczór
ul. Warszawska 21 dom Cynaderki II p.

Oświadczenie.

Na wezwanie w Gazecie Kaliskiej № 54 z dnia 5 b. m. jakoby Ojciec mój wzywał mnie na sąd polubowny i się nie stawilem, oświadczam, że nie zgadza się to z prawdą, gdyż dnia 2/3 wybrany z mej strony sędzią p. Krakowski z sędzią ze strony Ojca mego p. R. nie mogąc zgodzić się co do trzeciej osoby decydującej, p. Krakowski proponował wybranie Nadrabina Lipszyca na co p. R. nie chciał się zgodzić, wobec czego sąd polubowny do skutku nie doszedł.

417

Samuel Flakowicz.

wiście w Niemczech wychodzące a nawet własne filje w Katowicach posiadające (jak naprzykład bytomska „Ostdeutsche Morgenpost”) wiadomości ze Śląska polskiego, zamieszczają stale pod rubryką „Ost-Schlesien” czyli „Śląsk wschodni” tym sposobem stale robią aluzję oko licznosciową, że Śląsk polski, że województwo śląskie jest tylko wschodnią częścią Śląska, na leżącego do Niemiec. Niechże mają tę przyjemność półgłówki, wychowane chorobliwym systemem hakatystycznym!..

Mógłbym i chciałem poruszyć tutaj jeszcze cały szereg najżywoźniejszych spraw śląskich dla braku miejsca jednak — boć przecież nie tylko sprawy śląskie wyłącznie interesują Szan. Czytelników — ograniczę się do jaknajkrótszego streszczenia wypadków najważniejszych.

Polacy, rodacy nasi pod zaborem niemieckim ruszają się. Nie chcą być nadal upośledzonymi, gdy Niemcy w Polsce posiadają wszystkie prawa. Utworzyła się jednolita „Polska Partja Ludowa” obejmująca wszystkie polskie warstwy społeczne w Niemczech, która pod tym hasłem — ażeby nie rozdrabniać sił — w przeszłych wyborach do parlamentu niemieckiego, które odbędą się 15 czerwca, skupić chce wszystkie siły polskie i przeprowadzić jak najwięcej pos. dów polskich. „Brawo rodakom naszym z poza kresów.

W katowickim urzędzie mieszkaniowym na reszcie zaszły zmiany na lepsze. Na skutek wieca, zwołanego przez polskie organizacje patriotyczne, jak Zw. Obr. Kr. Zach. i „Związek Powstańców, które występowały przeciw gospodarce urzędu mieszkaniowego w Katowicach, ustąpił już przewodniczący urzędu, niemiecki radca miejski Easchwitz, a niebawem ustąpi dwóm urzędników z pięknym niemieckim nazwiskiem „Müller”.

Na Śląsku polskim istnieje już kilkadziesiąt „Towarzystw Młodzieży polsko-katolickiej”. Przed 2 luty założył pierwsze tego rodzaju towarzystwo ks. prob. Pucher z M. Dąbrówki. Nie dawno odbył się w Katowicach zjazd tych towarzystw w którym wziął udział także Administrator „Polski dla Śląska polskiego” ks. dr. Hlond. Przyjęto kilka rezolucji, z których jedna zapowiada ostrą walkę młodzieży polsko-katolickiej z pijaństwem i alkoholizmem wogóle.

Pijaństwo na Górnym Śląsku w ostatnich latach ogromnie się rozpowszechniło. Dlatego „Szczęść Boże! szlachetnym zamiarom urzęd. wej młodzieży polskiej w walce jej z alkoholem

ALEKSY PAJAK.

Sala Rzem Chrześ. Piekarska 7 W niedzielę, dn 9 marca

TYLKO JEDEN GOSCINNY WYSTĘP
Zespołu Artystów OPERY WARSZAWSKIEJ

Udział wezmą: Znakomity Tenor Bohaterski

Stanisław GRUSZCZYŃSKI

ZOFJA ZABIEŁŁO (SOPRANO) TADEUSZ ORDA (BARYTON Bohaterski)

Stanisław Mossakowski (Baryton) Józef Morlacci (Tenor) Marjan Rudnicki b. dyr. opery)

Wykonaną będzie całkowicie w kostjumach i charakteryzacji oraz z dekoracjami

P A J A C E

410

Opera Leoncavallo w 2 akt, z prologiem, oraz część koncertowa. Kostjomy z teatru Wielkiego w Warszawie.

Bilety wcześniej do nabycia w cukierni p. Mayera. Początek o godzinie 8-iej wiecz.

Dyrekcja Leon Kobak.

TELEGRAMY.

Zmiany w ustawodawstwie dewizowym.

WARSZAWA, 5.3. Zapowiadane dawno rozporządzenie ministra skarbu o ulgach w prawo dawstwie dewizowym, ukazało się w dzisiejszym 19 num. „Dziennika Ustaw” i wprowadza do tego prawodawstwa następujące zmiany:

1) Rachunki w markach polskich prowadzone przez osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania zagranicą noszą nazwę „rachunków zagranicznych” i mogą być otwierane w PKKP, i w bankach dewizowych.

2) Obróty na rachunkach zagranicznych winny się odbywać zgodnie z następującymi przepisami:

a) Wpłaty osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania w kraju, mogą być przyjmowane w wypadkach, przewidzianych w rozporządzeniu z dnia 27 lipca 1923 roku.

b) Wpłaty osób fizycznych i prawnych, mających miejsce zamieszkania zagranicą, mogą być uskuteczniane bez ograniczeń.

c) Wyплаты w granicach znajdującego się na tych rachunkach pokrycia, dozwolone są bez ograniczeń.

d) Uznanie rachunków zagranicznych i wogóle oddawanie zagranicę wypłat na Polskę w każdej formie wzamian za postawienie do dyspozycji banku dewizowego walut zagranicznych jest dozwolone.

W Sowdepji pogromy.

PARYŻ, 5.3. Donoszą tutaj z Bukaresztu że dyrektorzy departamentów nadgranicznych na granicy rosyjsko-rumuńskiej zwrócili się do rządu rumuńskiego, że na granicy tej stają tłumy żydów z Sowdepji i domagają się wpuszczenia ich do państwa rumuńskiego. Żydzi ci przybyli całymi tłumami, uciekając przed pogromami, które tam się szeregają. Jak donosi „Petit Journal” z Bukaresztu jeden z punktów granicznych rumuńskich był tak oblegany przez tłum żydów że straż graniczna musiała zrobić użytek z broni palnej.

Rząd rumuński zwołał konferencję naczelników departamentów nadgranicznych, celem omówienia sprawy.

Ułgi dla rolników.

WARSZAWA, 5.3. Ministerstwo skarbu zgodziło się na szereg ulg przy płaceniu podatku majątkowego dla ziemian i dla drobnych rolników.

Mianowicie specjalnym okólnikiem minister skarbu polecił wstrzymać egzekucję podatku majątkowego wraz z karą za zwłokę do dnia 15-go marca. Do dnia 12 marca płatnicy mają zgłaszać do centrali związku ziemian umotywowane podania o odroczenie wpłaty podatku. Jednocześnie ministerstwo skarbu poleciło inspektorom

skarbowym wstrzymać sprzedaż z licytacji nieruchomości drobnych rolników na pokrycie nieuiszczonych już zaliczek na podatek majątkowy.

Ściąganie podatku majątkowego.

ŁÓDŹ, 5.3. W dniu wczorajszym dyrektor izby skarbowej łódzkiej wysłał jednego z naczelników oddziału w celu skontrolowania, czy wszyscy urzędnicy wyszli na miasto dla egzekwowania pierwszej raty na drugą zaliczkę podatku majątkowego.

Ogółem 70 urzędników przeprowadza egzekucje na mieście, przyczem w myśl instrukcji min. skarbu sprzedaż ruchomego majątku z licytacji odbędzie się w najbliższych dniach.

Asysta wojskowa

WARSZAWA, 5.3. Asystencja wojska będzie miała miejsce w wypadkach, jeżeli organy skarbowe spotkają się z masowym lub zorganizowanym oporem płatników, lub też o ile ządzie uzasadniona obawa napotkania na opór.

W tych miejscowościach, gdzie skutecznia nie-egzekucji bez asystencji wojska byłoby połączone z dużą stratą czasu — na wniosek władz skarbowych również będzie użyta asysta siły zbrojnej.

Jeżeli chodzi o stronę prawną, to nie od rzeczy będzie zaznaczyć, że zarówno art. 123 naszej konstytucji, jak i art. 8 ustawy z dnia 14-go grudnia ub. roku o nadzwyczajnych uprawnieniach wykonawczych organów skarbowych — uprawnia ministerjum skarbu do żądania asystencji siły zbrojnej przy egzekucjach podatkowych.

Zdaniem oddziałów asystencyjnych będzie udzielanie wykonawczym organom skarbowym należytej ochrony i zapewnienie bezwzględnej postępczości ich zarządzeniom.

Według zapewnień kół miarodajnych wyznaczony podatek będzie ściągany z całą bezwzględnością z opornych, którzy nadto będą pociągani do odpowiedzialności i oddani pod pręgierz opinii publicznej.

Z tych niesłychanie ciekawych informacji wynika, że wszelkie świadome zwlekanie z wnoszeniem podatków i sabotaż warstw posiadających spotka się z energiczną akcją rządu.

Wolny obrót wewnętrznym walutami.

WARSZAWA, 5.3. (Tel. wł.) Wobec wielkiego zapasu walut obcych (z górą 20 milionów dolarów) rząd ma możliwość narulizowania wszelkich prób spekulacyjnych, które działyby na szkodę marki polskiej. Ten stan rzeczy pozwala rządowi rozluźnić przepisy dewizowe. Reglamentacja dewiz ograniczona zostaje wyłącznie do nadzoru nad wywozem i przekazywaniem walut zagranicę. Na potrzeby obrotu wewnętrznego

można będzie nabywać obce waluty zupełnie swobodnie. Między innymi ułatwi to znakomite subskrypcje na akcje Banku Polskiego.

Wyjaśnienie min. skarbu.

WARSZAWA, 5.3. Podana w prasie wiadomość, jakoby ministerjum skarbu wyraziło zgodę organizacjom ziemianom na pewne ulgi w płaceniu podatku majątkowego, nie odpowiada rzeczywistości, ponieważ termin płacenia drugiej raty podatku majątkowego musi być stanowczo dotrzymany.

Nocny dramat w hotelu Bristol.

WARSZAWA, 5.3. Wczoraj około godziny 1 w nocy, panująca na kurytarzach hotelu Bristol ciszę — przerwał nagle odgłos strzału rewolwerowego, który oprócz służby zaalarmował licznych gości.

Gdy poczęto dociekać skąd strzał pochodził — nagle doszyszano rozpaczliwe jęki rozlegające się w pokojach Nr. 320 i 321 zajmowanych, jak się okazało przez ziemianina p. Józefa Górskiego.

Wkrótce potem telefon alarmował stację pogotowia ratunkowego, wzywający lekarza na pomoc do wspomnianych pokojów hotelowych.

Niebawem przybyło pogotowie wprowadzone do numerów p. G. lekarz, zastał tam młodą kobietę, jak następnie ustalono zamieszkałą również w hotelu „Bristol” w pokoju Nr. 333, młodą Marię Iwanow z raną postrzałową stawu lewego ramienia.

Ociekająca krwią kobieta oświadczyła, że sama strzeliła do siebie zamierzając pozbawić się życia.

Po dokonaniu przez lekarza opatrunku Iwanow przeniesiono do jej pokoju i tam ją pozostawiono.

Wypadek kolejowy.

ŁÓDŹ, 5.3. W dniu wczorajszym o godz. 6 rano na przestrzeni między Pabjanicami a stacją Łódź-Kaliska wpadł pociąg zdążający z Poznania na rampie przed mostkiem na przejeżdżający wóz.

Powozący zdołał wyskoczyć, natomiast oba konie zostały formalnie rozszarpane.

Zatrzymany pociąg po 10 minutowej przerwie, zużytej na sporządzenie odnośnego protokółu i na oględzinach maszyny ruszył w dalszą drogę.

Winnym wypadku zdaje się być sam powoznik.

Przewidywana zwyżka kolejowej taryfy osobowej.

WARSZAWA, 5.3. (Tel. wł.) Podstawowa opłata obliczona od pasażera i kilometru w klasie III stanowi 2 grosze. Przy stosunkowo nieznać

nej liczbie podróżnych w klasach II i I zwaloryzowana taryfa osobowa nie tylko nie jest zdaniem czynników miarodajnych za wysoka, lecz nie pokrywa nawet własnych kosztów eksploatacyjnych. Zdaniem Min. Kolei Żel. obniżenie taryfy osobowej wobec wprowadzonej zasady samowystarczalności jest niemożliwe. Projektuje się rzecz wręcz odmienna. W najbliższym czasie wypadnie taryfę osobową podnieść.

SUBSKRYBUJMY!

Od terminu zamknięcia zapisów na akcję Banku Polskiego dzieli nas zaledwie kilka tygodni, a dotychczasowe wyniki subskrypcji, chociaż c. irowo jeszcze nikłe, ujawniają że szerokie sfery społeczeństwa mają pełną świadomość państwowego i gospodarczego znaczenia obecnej chwili.

Bank Polski ma być jednym z ogniw naprawy skarbu. Ma nam dać nową walutę, emitowaną na podstawie pokrycia wykluczającego inflację zabezpieczoną przed nadużywaniem prasy drukarskiej na cele budżetowe; dającą gospodarstwu społecznemu stały miernik wartości, które go brak ułatwia wprowadzić jednostkom zyski spekulacyjne, ale podważał i osłabiał cały ustrój gospodarczy państwa.

Bank Polski, dając możność uruchomienia zapisów złota, leżących bezczynnie w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej i w skarbie narodowym, powiększy wydanie fundusz sanacyjny, potrzebny na pokrycie niedoborów budżetowych, a więc ułatwi i przyspieszy wielkie dzieło naprawy skarbu.

Bank Polski mając możność wypuszczenia złotych wartości co najmniej czterokrotnie więcej od obecnego obiegu markowego, położony wreszcie kres dzisiejszej ciasnocie pieniężnej, przy której obrót gospodarczy zamiera, ogólna wytwórczość cofa się, a kredyt prywatny skutkiem braku rozporządzalnej gotówki i nadmiernych stawek procentowych staje się nieosiągalny.

Kto więc ułatwia założenie Banku Polskiego zapisaniem się na jego akcje ten spełnia obowiązkiem wobec państwa ale przede wszystkim wobec samego siebie. Dorzuca bowiem cegiełkę do budowy podwalin zdrowego gospodarstwa społecznego i pomaga do wyjścia z dotychczasowego chaosu, w którym warunki życiowe stały się nie znośne, a zubożenie prawie ogólne.

Z dumą i otuchą trzeba stwierdzić, że społeczeństwo nasze we wszystkich swoich warunkach, a przede wszystkim w tych, które przesileniem — tym naturalnym następstwem akcji sanacyjnej — najbardziej są dotknięte, że spokojem, rozwagą i wiarą ze spokojem w przyszłość znosi jego objawy. Zdaje ono tym samym egzamin patriotyzmu, karności i uświadomienia gospodarczego.

Niczenie te same zalety obywatelskie ujawniają się także w czynie, zwłaszcza, że nabycie akcji Banku Polskiego jest dobrą lokatą gotówki

To, co się w naszym państwie obecnie robi w dziedzinie uporządkowania stosunków skarbowych i walutowych jest „sit venia verbo” grą o wielką stawkę. Ale gra, której wynik od nas samych prawie wyłącznie zależy — od wysiłku, jaki będziemy musieli się zdobyć.

Powodzenie zapisów na akcje Banku Polskiego będzie sukcesem politycznym państwa — gospodarzom społeczeństwa, a jednostkę zbliży po tylu latach cierpień do chwili, w której warunki życiowe staną się znowu normalne.

A więc — subskrybujmy!

JAN STECZKOWSKI.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,300,000
Londyn	39,950,000
Belgja	332,000
Paryż	380,000
Szwajcarja	1,611,000
8% pożycz. złota	15,000,000
4% pożycz. prem.	700,000
Bony złote S. II A.	1,400,000
Frank zł. pols. na 5.3	1,800,000
Frank zł. pols. na 6.3	1,800,000
Listy Tow. Kr. Ziem.	70,000,000

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom Ukochanego Męża i Ojca

ś. p. **Tomasza Sutarzewicza**

i okazali w chwili nieszczęścia tyle współczucia i pomocy, a w szczególności Wielobnemu Duchowieństwu: ks. prałatowi Sobczyńskiemu i ks. kanonikowi Kwarciańskiemu, jak również p. prezydentowi Szarrasowi i p. Józefowi Cichoickiemu składają serdeczne „Bóg zapłać” z głębi zbolełego serca

ZONA i DZIECI

Nabożeństwo żałobne za spójność duszy zmarłego odbędzie się w piątek 7-go b. m. o godz. 9½ rano w kościele św. Józefa.

KRONIKA

— Świetne odbłaski wielkomięjskie.

Życie wielkomięjskie obchodzi również karnamał, tak samo jak życie towarzyskie, i również w zimie, gdyż samo życie wielkomięjskie, jego szalony ruch, poznać można najlepiej, gdy ulice są rześcisze oświetlone sztucznym światłem.

Dopiero w mieniącym się różnobarwnym świetle widać nastroj wielkomięjski, udzielający się każdemu, chodzącemu po ulicach bądź załatwiającemu interesy lub spacerującemu dla swej przyjemności.

Uprzysiężając sobie później obraz życia wielkomięjskiego zauważyć można, że najlepiej utkwiły w pamięci te place, budynki i wystawy sklepowe, które były najjaśniejsze oświetlone.

Jaśniejsze oświetlenie jednego miejsca niż innych, niezawsze połączone jest z większymi kosztami. Często zależy tylko od umiejętnego wykorzystania i rozdzielania oświetlenia, które zwiększa efekt jasności.

Prawie wszystkie arterje komunikacji, jak również wystawy lub warszaty pracy, które wyróżniają się swym oświetleniem, zaopatrzone są w reflektory „Wiskott”. Lustro „Wiskott” — jest to reflektor z warsztą jasno wypolerowanego materiału lustrzanego nieprzyjmującego ciepła, umożliwiającą zebranie światła z żarówki Nitra i skierowania go w żądanym kierunku.

Oprócz spotęgowanego przez lustro reflektora „Wiskott” odznacza się od innych odbłyśków jeszcze tem, że jest skonstruowane na zasadzie dokładnych matematyczno- optycznych obliczeń i zezwala na wewnętrzne przestawienie lampy w różnych kierunkach, stosownie do potrzeby.

Odpowiednio do życzeń można przeto za pomocą reflektora „Wiskott” skierować światło na małą powierzchnię i otrzymać w ten sposób skonstruowany efekt, lub też przesuwając żarówkę rozrzucić promienie światła na większe płaszczyzny.

Reflektory „Wiskott” w połączeniu z żarówką Osram-Nitra, dające wprost idealne oświetlenie dla najrozmaitszych celów, są do nabycia w najrozmaitszym, skromniejszym lub wykwintniejszym wykonaniu.

— Drobnny ogień.

Dziś o godzinie 10 rano, od rury piecowej zapaliło się poddasze w fabryce na posesji pani Zakrzewskiej (ulica Dobrzecka) ogień wydostał się już na dach, w porę jednakże zauważony, został ugaszony przez domowników i nadbiegłych kilku strażaków. Część desek wyrąbano. Zaalarmowaną Straż Ogniową wstrzymano telefonicznie od wyjazdu.

— Propaganda emisji Banku Polskiego.

W piątek, dn. 29 z. m. odbyło się w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej zwołane przez Dyr. PKKP. p. Goldewskiego, pod przewodnictwem p. Starosty Stefańskiego zebranie przedstawicieli władz rządowych, samorządowych, duchowieństwa, ziemianstwa, banków, stowarzyszeń, przemysłu oraz kupiectwa w celu umówienia spraw związanych z propagandą emisji na akcje Banku Polskiego.

W zebraniu przyjęło udział kilkadziesiąt osób. Po wyjaśnieniu statutu Banku Polskiego przez organizatora dyr. Godlewskiego i obszernym przemówieniu p. dyr. Orskiego, wyłoniła się dyskusja na powyższy temat.

Po zarządzonej przez przewodniczącego przerwie wybrany został Komitet Obywatelski dla propagandy w skład którego weszli następujący P. P. Starosta Stefański, prezydent miasta Szarras, prezes Młynarski, dyrektor PKKP. Godlewski, dyrektor Banku dla Handlu i Przemysłu Szolc, dyrektor Banku Kredytowego Schmaltzmann-Orski, dyrektor Chrzanowski, Feliks Karśnicki oraz prezes Gaede, do komitetu powyższego wejdą również stowarzyszenia zawodowe które zgłoszą do środy 5 b. m. w starostwie swoich przedstawicieli.

Na tym posiedzenie zamknięto. Osoby wybrane do komitetu przedstawiają sobą pełną gwarancję powodzenia przedsięwziętej akcji w tak ważnej dla kraju i społeczeństwa.

— ZEBRANIE ORGANIZACYJNE.

Dnia 6 bm. o godz. 8 wieczór w dolnej sali Stowarzyszenia Rzemieślników Chrześcijańskich odbędzie się zebranie organizacyjne właścicieli nowowbudowanych domów i domów na ukończeniu w celu omówienia spraw związanych z akcją przeciwnim prowadzoną przez związek lokatorów.

— POSIEDZENIE KOMITETU OBYWATELskiego dla propagandy zapisów na akcje Banku Polskiego zapowiedziane zostało na dzień 5 bm., tj. w środę o godz. 5 pp. w gmachu Starostwa.

— ZE STOW. RZEM. CHRZ.

W ubiegłą niedzielę w sali własnego gmachu, Stow. Rzem. Chrz. urządziło „Wieczór humoru i śmiechu”, który, jak i dwa poprzednie, powiódł się doskonale. Program składał się z kupletów, monologów, śpiewów solowych, komedyjki, no i tańców. Za urządzenie takich wieczorów należy się uznanie Zarządowi Stow. Rzem. Chrz., do starcząją bowiem swym członkom godziwej rozrywki. Do tańców przygrywała orkiestra 25-ty. p. a. p.

— ZWIAWA TANECZNA, urządzona w niedzielę przez chór św. Cecylii w sali T-wa Muzycznego, udała się w zupełności, kilkadziesiąt par tańczyło ochoczo do rana. W zabawie przyjęli udział przeważnie członkowie chóru z rodzinami.

— FAŁSZYWE BANKNOTY.

Przed kilku dniami przyjechał do Warszawy niejaki Goldsztein, właściciel sklepu spożywczego w Kaliszu.

G. zamierzał porobić zakupy, a mając 50 dolarów, udał się na Nalewki, gdzie zamienił je na nowiutkie banknoty polskie, w sumie 500 milionów mk. Następnie nabył towaru i przystąpił do płacenia, lecz sprzedawca spostrzegłszy fałszywe banknoty, aresztował Goldszteina.

Sprawa fałszywych banknotów zajął się komisarz Bachrach. Wkrótce zdolano ustalić, iż pośrednikiem przy zmianie dolarów był niejaki Izrael Singer, Wolska 13, którego komisarz B. aresztował wraz z Lichtensztejnem, w jednej z restauracji na Nalewkach.

Jak się następnie okazało, brat Lichtenszteina — Majer, ma za sobą przeszłość fałszerską. Singera i Lichtenszteina zatrzymano, natomiast Goldszteina zwolniono.

Wszystkie fałszywe banknoty znajdują się w urzędzie śledczym.

Toczy się dalsze śledztwo.

OFIARY:

Zamiast biletów na „dancing” i maskaradę, państwo Pawłowstwo Deutschmanowie z Bierńatek złożyli 25 milionów na Tow. Przeciwgruźlicze i 25 milionów na Kaliską Straż ogniową ochotniczą.

2700000 mkp. na kuchnie ruchome od członków Związku Zawodowego Lekarzy-Dentystów Ziemi Kaliskiej za marzec. Zarząd.

Na dokarmianie dzieci składa 4000000 mk. właściciel garbarni Władysław Fusiecki.

DRUGIE WYDANIE

spisu abonentów

TELEFONÓW w KALISZU,

opuściło prasę i jest do nabycia w kantorze

Gazety Kaliskiej

Al. Józefiny 1.

Cena 1 milion.

„Ameryka”

Miesięcznik Ilustrowany
wychodzi pod redakcją MIECZYŚLAWA TULEJI

K T O chce poznać Stany Zjednoczone, amerykańskie metody pracy, mieć stałe wyczerpujące wiadomości • amerykańskim Przemysłu, Handlu i Finansach, informacje, dotyczące wychodźstwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, spraw polsko-amerykańskich, oraz ciekawe wiadomości ogólne-winien czytać „Amerykę”

Ameryka prócz ciekawych artykułów z najrozmaitszych dziedzin zawiera stałe bogate działy: Kroniki: Ofert i Zapytań z Ameryki (przedstawicielstwa): Nowych książek i czasopism, Wiadomości różne.

Ameryka jest bogato ilustrowana

Ameryka rozpoczęła druk stałego Działu Angielskiego (English Language Section), ważny dla uczących się języka angielskiego.

Ameryka drukuje w odcinkach ciekawe i wesołe wrażenia z podróży do Stanów Zjednoczonych p. t. „Gwiazdy i Dolary” M. H. Szpyrkówny oraz Z. Koczorowskiego „W gościnie u Wujka Sama”

Ameryka jest najaktualniejszym czasopismem w Polsce

Prenumerata półroczna wynosi złp. 5. Zeszyt pojedynczy mkp. 1.500.000.

Adres Redakcji i Administracji: Warszawa, Nowy Świat 74 (Pałac Staszycy), telefon 26-62. Konto w P. K. O. Nr. 7136. 300

Sprzedam

PLAC

przy ul. Łącznej 7500 lokci. Wiadomość w Administracji. 417

Poszukuje się

posługiwaczki

znającej język niemiecki. Wiadomość w Redakcji Gazyety Kaliskiej. 412

Zginął bilet personalny

wydany przez Parowozownię w Jarocinie, na imię Kazimierza Maćkowiaka. 413

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu na imię Bolesława Raźniewskiego rocz. 1890

Potrzebni są

automaciarze

z pomocnikami

do fabryki B-ci Hempel, ul. Dobrzecka 19 408

POKOJ

do wynajęcia zaraz Gł. Rynek 1 m. 2. 395

Młoda inteligentna

OSOBA

poszukuje posody na wieś jako gospodyni. Kalisz, ul. Łódzka dom Chylńskiego mieszk P-twa Makarewicz.

Korzystna lokata kapitału

Kamienica w Poznaniu 4 piętrowa o 84 ubikacjach z składem, podwórzem 18 lat temu zbudowana, zdrowa budowa, bez żadnych długów. Spiesznie za 60 miliardów na sprzedaż.

Józef Kapela

Pleszew, Poznańska 10.

Oredownik Ostrowski i Odolanowski

pismo na powiaty Ostrow i Odolanów oraz miasta Ostrow, Odolanów, Raszków, Sulmierzyce, Grabów i Skalmierzyce

wydawca JÓZEF DWORNIK w Ostrowie

Wrocławska 34. — Tel. 56. — Skrzynka pocztowa 37.

NAJSTARSZE PISMO MIASTA I POWIATU. WYCHODZI CO ŚRODĘ I SOBOTĘ.

Z powodu wielkiej ilości czytelników mają ogłoszenia sukces zapewniony.

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLE-
GŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej użyteczności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 17.

KTO CHCE WIEDZIEĆ CO SIĘ W ŚWIECIE DZIEJE
TEN CZYTA i PRENUMERUJE

„PRZEGLĄD ŚWIATOWY”

największe czasopismo ilustrowane w Polsce.

Do nabycia wszędzie — gdzie niema żądać.

Wszelkie korespondencje i prenumeraty wysyłać pod:
Skrzynka pocztowa 135, Warszawa. 315

29 T-wo Mleczarskie Al. Kościuszki 29 w Łodzi
— POLECA: — **Konwie Wirówki**

Skład materiałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

Poleca wielki wybór papeterji, papieru, biletów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołówków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ściennych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po cenach możliwie najtańszych.

2458